

Житомирський державний університет імені Івана Франка
ННІ педагогіки
Кафедра дошкільної освіти та педагогічних інновацій

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Вибіркової освітньої компоненти
Теорія і методика співпраці з родинами
для підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Предметна спеціальність	—
Спеціалізація	—
Освітня програма	Дошкільна освіта
ННІ	педагогіки

Укладачі: Ірина Гогола, Тетяна Гужанова
Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри дошкільної освіти
та педагогічних інновацій
Протокол від «03» лютого 2022 року № 9
Завідувач кафедри _____ Іван КОНОВАЛЬЧУК

УДК 378:373.2.2.091:37.013.42

Г 58

*Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного
університету імені Івана Франка
(протокол №4 від 25.03.2022 р.)*

Рецензенти:

Бойко І. І. – кандидат психологічних наук, доцент завідувач кафедри психології КЗ “Житомирський обласний ІППО” ЖОР.

Литвинчук А. І. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Поліського національного університету.

Максимова О. О. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти та педагогічних інновацій Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Теорія і методика співпраці з родинами: Інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта / уклад. І. О. Гогола, Т. С. Гужанова – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. –29 с.

Запропоновані методичні рекомендації до семінарських занять містять основні питання, необхідні для поглиблення та розширення знань здобувачів вищої освіти стосовно майбутньої професії вихователя закладу дошкільної освіти.

Зазначене навчальне видання сприятиме розширенню знань здобувачів вищої освіти про взаємодію закладу дошкільної освіти з родинами, ознайомленню з різноманітними формами взаємодії, оволодінню формами і методами спільної з родинами різнопланової освітньо-виховної діяльності. Тематика практичних занять допоможе здобувачам вищої освіти успішно підготуватися до майбутньої педагогічної діяльності у закладі дошкільної освіти.

Призначені для студентів денної та заочної форми навчання, що здобувають освіту за спеціальністю 012 Дошкільна освіта.

УДК 378:373.2.2.091:37.013.42

© Гогола І.О., Гужанова Т.С. 2022

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2022

ЗМІСТ

Передмова	4
I. Опис освітньої компоненти «Теорія і методика співпраці з родинами».....	5
II. Структура освітньої компоненти.....	6
III. Методичні вказівки до проведення практичних занять.....	7
IV. Рекомендації до підготовки та проведення практичних занять	
Практичне заняття № 1.....	11
Тема: Взаємини та тактика виховання дошкільників в родині та ЗДО	
Практичне заняття № 2.....	12
Тема: Узгодження виховних впливів на дитину у родині та ЗДО	
Практичне заняття № 3.....	13
Тема: Об'єктивні та суб'єктивні умови виховних можливостей сім'ї	
Практичне заняття № 4-5.....	14
Тема: Традиції, звичаї обряди українського родинного виховання	
Практичне заняття № 6.....	15
Тема: Влада і любов у процесі формування батьківського авторитету	
Практичне заняття № 7.....	16
Тема: Педагогічна культура батьків	
Практичне заняття № 8.....	17
Тема: Моделі виховного процесу для батьків та їх порівняльна характеристика	
Практичне заняття №9.....	18
Тема: Тренінг ефективності батьків	
Практичне заняття № 10.....	19
Тема: Організація та проведення батьківських зборів	
Практичне заняття № 11.....	20
Тема: Дні відкритих дверей та школи для батьків	
Практичне заняття № 12.....	21
Тема: Порівняльна характеристика фронтально зорієнтованої та особистісно зорієнтованої моделей взаємодії родин із педагогічним колективом ЗДО	
Практичне заняття № 13.....	22
Тема: Розгляд проблемних ситуацій та пошук шляхів вирішення	
Практичне заняття № 14.....	23
Тема: Батьківські конференції	
Практичне заняття № 15.....	24
Тема: Наочно-інформаційні методики роботи ЗДО з родинами	
Практичне заняття № 16-17.....	25
Тема: Співпраця ЗДО і родини з питань підготовки дитини до навчання у школі	

ПЕРЕДМОВА

Освітня компонента «Теорія і методика співпраці з родинами» має велике значення у процесі професійної підготовки майбутнього вихователя дітей дошкільного віку.

Метою організації професійної підготовки майбутнього вихователя ЗДО під час вивчення курсу «Теорія і методика співпраці з родинами» є формування інтегральної, загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, необхідних для здійснення позитивної і результативної взаємодії з родинами дошкільників, що забезпечує розвиток, освіту і виховання дітей; створення належного гуманістично-демократичного освітньо-виховного середовища, гармонізацію життєдіяльності дітей через спільну продуктивну роботу педагогічного колективу закладу дошкільної освіти та батьків.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Теорія і методика співпраці з родинами” є:

- розуміти спільні та специфічні для родин і закладу дошкільної освіти функції, залишивши за кожною із сторін право на особливу роль у вихованні дитини;
- оволодіти компетентностями, необхідними для організації та здійсненні процесу педагогізації батьків;
- вміти сформувати і реалізувати в ЗДО діяльність громадських органів батьківського самоврядування;
- оволодіти формами і методами спільної з родинами різнопланової освітньо-виховної діяльності, що сприятиме позитивному різнобічному розвитку кожної дитини, формуванню її особистості;
- здійснювати адресну допомогу батькам у вихованні їх власних дітей.

Освітня компонента «Теорія і методика співпраці з родинами» складається з 2 модулів: Модуль 1. Виховні функції сім’ї та ЗДО. Модуль 2. Форми та методика співпраці ЗДО з родинами.

Види роботи студентів, що підлягають оцінюванню:

1. Заповнення самостійно розроблених блок-схем за питаннями.
2. Демонстрація фрагменту заняття.
3. Проведення опитування (з використанням проблемних питань).
4. Підготовка індивідуальних завдань.
5. Проведення опитування у формі тестування.
6. Участь у проведенні заняття на рівні відповідей на запитання.

**I. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА СПІВПРАЦІ З РОДИНАМИ»**

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП, рівень вищої освіти	Характеристика освітньої компоненти	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	вибіркова	
Модулів - 2	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта. Освітньо-професійна програма: Дошкільна освіта	Рік підготовки:	
		4 - й	4 - й
Загальна кількість годин – 120		Семестр:	
		VIII	VIII
		Лекції:	
		22 год.	14 год.
		Практичні:	
		34 год.	16 год.
		Лабораторні:	
		-	-
		Самостійна робота:	
		64 год.	90 год.
		Вид контролю:	
		Залік	Залік
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3,7 самостійної роботи студента – 3	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – **46,7 % : 53,3 %**

для заочної форми навчання – **25,0% : 75,0 %**

II. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Всього	У тому числі					У тому числі					
		Л.	П./С.	Лаб.	С.р.	Інд.	всього	Л.	П./С.	Лаб.	С.р.	Інд.
Модуль I. Виховні функції ЗДО та сім'ї												
Тема 1. Виховна функція сім'ї та ЗДО	16	2	4	-	6	4	16	2	2	-	8	4
Тема 2. Особливості сімейного виховання дошкільників	18	4	4	-	6	4	18	2	2	-	10	4
Тема 3. Батьківський авторитет	16	2	4	-	6	4	16	2	2	-	8	4
Разом за модулем I	50	8	12	-	18	12	50	6	6	-	26	12
Модуль II форми та методика співпраці ЗДО з родинами												
Тема 4. Педагогічна культура батьків	18	4	4	-	6	4	18	2	2	-	10	4
Тема 5. Форми співпраці ЗДО з родинами	30	6	12	-	8	4	30	4	6	-	16	4
Тема 6. Методики співпраці ЗДО з родинами	22	4	6	-	8	4	22	2	2	-	14	4
Разом за модулем II	70	14	22	-	22	12	70	8	10	-	40	12
Усього годин	120	22	34	-	40	24	120	14	16	-	66	24

III. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Для проведення практичних занять з освітньої компоненти "Теорія і методика співпраці з родинами" обираються ведучі з числа студентів групи (2 студенти).

I. Рекомендації для ведучих стосовно проведення заняття.

- здійснити розподіл питань для самостійного опрацювання серед студентів групи;
- визначити мету заняття та розробити план-конспект з мультимедійною презентацією, які відображаються хід всього заняття;
- підготувати декілька питань для студентів з метою здійснення переходу від попереднього питання до наступного (стисло повторити основні положення питання, що розглядалося в ігровій, розважальній формі, можливо використання тестових завдань);
- підведення підсумків заняття.

II. Експрес-контроль.

Мета: перевірка рівня якості знань за питаннями теми, що вивчається.

Експрес-контроль – це вид тестового контролю, який передбачає:

- формулювання питань у згорнутому вигляді з чотирма варіантами відповіді, одна з яких правильна;
- формулювання питань на відповідність (встановити 4 логічні пари із запропонованих варіантів);
- час проведення до 10 хвилин.

Підготовка до проведення експрес-контролю (здійснюють ведучі заняття).

Скласти план-конспект виступу, який включає:

- організаційний момент – привітання і організація аудиторії для подальшої роботи;
- розробка системи тестових завдань різних рівнів складності;
- підведення підсумку експрес-контролю.

III. Опитування за питаннями, передбаченими у плані заняття.

Підготовка до проведення опитування:

- опрацювання конспекту лекцій, підручників, посібників із теми заняття;
- розробка блок-схеми з певного питання;
- складання конспекту проведення опитування (при проведенні опитування застосовувати проблемні та дискусійні запитання);
- висновок (стисло повторити основні положення питання, що розглядалося).

Вимоги до проведення опитування:

- наявність блок-схеми на дошці;
- застосування наочності;

- наявність конспекту опитування (проблемні та дискусійні запитання).

IV. Рекомендації до виконання самостійної роботи.

Самостійна робота є невід'ємною складовою вивчення навчальної дисципліни. Вона здійснюється за такими напрямками:

- підготовка теоретичних питань до практичних занять;
- огляд періодичної педагогічної преси.
- конспектування першоджерел;
- підготовка реферативних доповідей;
- підготовка доповідей із мультимедійними презентаціями;
- підбір відеоматеріалів із теми заняття;
- підготовка до підсумкових модульних робіт;
- підготовка до екзамену.

Підготовка теоретичних питань до практичних занять передбачає опрацювання питань теми практичного заняття. Ці питання могли як розглядатися під час лекції, так і виноситися на самостійне опрацювання.

Алгоритм підготовки студента до практичного заняття

1. Визначте питання для підготовки (Ви маєте розглянути усі питання, зазначені у плані практичного заняття).
2. Візьміть у бібліотеці університету (читальному залі) джерела, зазначені у списку основної літератури до заняття. При підборі літератури Ви можете користуватися бібліотечними каталогами (алфавітним, предметним або систематичним).
3. Визначте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання практичного заняття.
4. Прочитайте ці розділи.
5. За потреби складіть план (простий або складний) відповіді на кожне питання.
6. Визначте основні поняття, які Ви повинні засвоїти.
7. Проаналізуйте, як опрацьований матеріал пов'язаний з іншими питаннями теми.
8. Для кращого засвоєння та запам'ятовування матеріалу складіть короткий конспект, схеми, таблиці або графіки по прочитаному матеріалу.
9. Визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які Ви недостатньо зрозуміли. З цими питаннями Ви можете звернутися на консультації до викладача.
10. Перевірте, як Ви засвоїли опрацьоване питання. Ви можете це зробити, відповівши на тестові питання до теми або розв'язавши практичні завдання.

Огляд періодичної педагогічної преси.

Мета: ознайомлення студентів із сучасною періодичною педагогічною пресою.

Підготовка до виконання завдання:

1. Підберіть декілька періодичних видань для ознайомлення та складіть їх бібліографію.

2. Самостійний вибір періодичного педагогічного видання.
3. Підготовка плану-конспекту виступу (на окремому аркуші паперу) з урахуванням таких вимог:
  - організаційний момент – привітання та організація аудиторії для подальшої роботи;
  - організація аудиторії для запису у робочому зошиті запропонованої інформації;
  - текст виступу з опорою на інформацію, запропоновану на дошці;
  - резюме-реклама педагогічного видання (у вигляді реклами окремого, найбільш цікавого, на думку виступаючого, розділу або статті, або в іншій формі за вибором).
4. Оформлення дошки:
  - назва видання;
  - рік, коли видання почало друкуватися;
  - спрямованість педагогічного видання (науково-методичне, навчально-методичне тощо);
  - рубрики (постійні та змінні) та їх коротка характеристика (у разі необхідності).Час виступу 5-7 хвилин.

Конспектування першоджерел передбачає поглиблений розгляд окремих питань теми. Для конспектування можуть пропонуватися статті з фахових журналів, розділи монографій або підручників.

Алгоритм підготовки

1. Прочитати вибране першоджерело.
2. Відповідно до вимог оформити бібліографію першоджерела (автор, назва, вихідні дані).
3. Скласти план (простий або складний).
4. Для кожного пункту плану виділити основні положення проблеми, яка висвітлюється у першоджерелі.
5. Представити прочитаний текст першоджерела у вигляді тез або анотації, бажано використовувати схеми, таблиці, графіки тощо.
6. Для самоперевірки перекажіть статтю, використовуючи власний конспект.

Підготовка реферативних повідомлень передбачає глибокий та детальний аналіз проблеми, винесеної у темі реферату.

1. Ознайомтеся з вимогами до реферату.
2. Користуючись бібліотечним каталогом ЖДУ імені Івана Франка (алфавітний, предметний або систематичний) підберіть літературу, у якій розкривається тема реферату.
3. Складіть план реферату.
4. Опрацюйте літературні джерела, користуючись порадами до конспектування першоджерел.
5. Систематизуйте опрацьований матеріал відповідно до плану реферату.
6. Дайте власний критичний аналіз та оцінку висвітленої проблеми.

7. Оформіть реферат відповідно до вимог.
8. На основі реферату підготуйте усну доповідь на практичне заняття.

Підготовка до підсумкової модульної роботи (ПМР) та заліку має на меті узагальнення та систематизацію знань із окремого модуля або дисципліни у цілому.

Алгоритм виконання

1. Ознайомтеся з переліком питань та завдань до ПМР або заліку.
2. З переліку рекомендованої літератури виберіть необхідну для підготовки до ПМР чи заліку (її перелік Ви можете знайти на сайті університету в навчальній програмі, силабусі до освітньої компоненти, або у викладача).
3. Перегляньте зміст кожного питання, користуючись власними конспектами або підручниками.
4. Визначте рівень знань із кожного питання.
5. Визначте питання, які потребують ретельнішої підготовки (опрацювання додаткової літератури, складання конспектів, схем, виконання окремих завдань тощо). З цією метою зверніться до алгоритму підготовки теоретичних питань до практичних занять.
6. Для самоперевірки перекажіть теоретичні питання або виконайте практичне завдання.

Примітка: якщо Ви маєте труднощі у підготовці окремих теоретичних питань або виконанні практичних завдань, Ви можете звернутися за консультацією до викладача. Час та день проведення консультацій зазначений у графіку проведення консультацій (кафедра дошкільної освіти та педагогічних інновацій).

IV. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1. ТЕМА: ВЗАЄМИНИ ТА ТАКТИКА ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ В РОДИНІ ТА ЗДО

Мета: ознайомити студентів з освітньою компонентою «Теорія і методика співпраці з родинами», розкрити соціальну роль та функції сім'ї.

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розумінню соціальної ролі сім'ї, її провідних функції та законодавства, що регулює взаємовідносини закладу дошкільної освіти та родин.

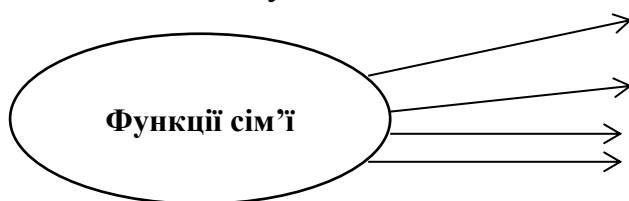
План:

1. Теоретико-методичні основи освітньої компоненти «Теорія і методика співпраці з родинами».
2. Роль сім'ї у процесі соціалізації особистості дитини.
3. Провідні функції родини.
4. Вплив соціально-економічних умов життя сім'ї на процес виховання.
5. Нормативні документи, що регламентують взаємовідносини ЗДО з родинами.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Скласти перелік актуальної літератури з проблеми взаємодії ЗДО з родинами.
3. Заповнити схему:

4. Створити добірку дитячих казок, у яких висвітлено питання батьківського виховання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:
Дайте визначення наступних понять: *сім'я, заклад дошкільної освіти, авторитет, авторитетне виховання, батьківство.*
2. Вправа «Я-дослідник». Знайдіть історії чи відео фрагменти взаємодії батьків та закладу дошкільної освіти в країнах Європи. Виконайте порівняльний аналіз з нашою країною.
3. Тематика рефератів:
  - Провідні ознаки сучасної сім'ї.
  - Особливості суспільного та родинного виховання дітей дошкільного віку.

- Видатні педагоги про значення родинного виховання.
4. Ознайомитись з законодавчими матеріалами про шлюб, сім'ю, права та обов'язки батьків щодо виховання дітей в Україні. На основі вивчених документів укласти таблицю за таким зразком:

Назва документу	Завдання

Питання для самоперевірки:

1. У чому полягає соціальна роль сім'ї? Наведіть приклади.
2. Які основні функції родини?
3. Які основні поняття характеризують взаємодію ЗДО з родинами?
4. Які документи регламентують взаємовідносини ЗДО з родинами?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2.

ТЕМА: УЗГОДЖЕННЯ ВИХОВНИХ ВПЛИВІВ НА ДИТИНУ У РОДИНІ ТА ЗДО.

Мета: ознайомити студентів з особливостями сімейного виховання дітей дошкільного віку та стилями сімейного виховання; проаналізувати виховний потенціал сім'ї через виховання дітей представниками різних поколінь.

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розумінню сутності основних завдань взаємодії ЗДО та родини, а також сприятиме вмінню здійснювати аналіз стилів сімейного виховання.

План:

1. Особливості сімейного виховання дітей дошкільного віку.
2. Стилї сімейного виховання.
3. Основні завдання взаємодії ЗДО та родини.
4. Особливості виховного впливу на дитину у закладі дошкільної освіти.
5. Збагачення виховного потенціалу сім'ї через виховання дітей представниками різних поколінь (бабусь, дідусів).

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Заповнити таблицю:

Стиль сімейного виховання	Переваги	Недоліки

3. Наведіть 2-3 приклади позитивного впливу старших поколінь (бабусь, дідусів) на виховання дітей дошкільного віку.
4. Складіть пам'ятку для батьків щодо використання гаджетів у вихованні дітей дошкільного віку.
5. Створити добірку електронних ресурсів, які будуть корисними батькам дітей старшого дошкільного віку. На прикладі одного ресурсу здійснити детальний аналіз.

6. Тематика рефератів:

- Значення співпраці дошкільного закладу з родиною у справі формування особистості дитини.
- Норми і правила взаємодії педагогічних працівників ДНЗ з батьками.

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:

Дайте визначення наступних понять: *агресивність дітей, виховання, взаємодія, стиль, ліберальний стиль виховання, життєва позиція.*

2. Розробити конспект родинного свята для дітей старшого дошкільного віку. Продумати, яким чином можна залучити бабусь та дідусів до цього заходу.
3. Здійснити порівняльний аналіз Вашого сімейного виховання та виховання Ваших батьків. Висновки законспектуйте.
4. Розробити план-конспект першого знайомства вихователя з батьками дітей.

Питання для самоперевірки:

1. Які існують стилі сімейного виховання?
2. У чому полягають особливості виховного впливу на дитину у закладі дошкільної освіти?
3. Як старше покоління (бабусі, дідусі) впливають на виховання дітей дошкільного віку?
4. Який стиль сімейного виховання є найбільш оптимальним? Чому?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3.

**ТЕМА: ОБ'ЄКТИВНІ ТА СУБ'ЄКТИВНІ УМОВИ
ВИХОВНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ СІМ'Ї.**

Мета: ознайомити студентів з чинниками виховного впливу на дитину в родині та тактиками виховання дітей у сім'ї, зосередити увагу студентів на труднощах у вихованні дітей у молодих сім'ях;

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розумінню унікальних виховних можливостей сім'ї, об'єктивних і суб'єктивних умов виховних можливостей сім'ї та труднощів, які виникають у вихованні дітей у молодих сім'ях.

План:

1. Родина як соціальний феномен, соціально-психологічна група, найважливіший елемент суспільства.
2. Унікальні виховні можливості сім'ї.
3. Чинники виховного впливу на дитину в родині.
4. Об'єктивні і суб'єктивні умови виховних можливостей сім'ї.
5. Труднощі у вихованні дітей у молодих сім'ях.
6. Тактики виховання дітей у сім'ї.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Проаналізувати корисні, на Вашу думку, мобільні додатки для взаємодії ЗДО з батьками.
3. Розробити конспект свята для батьків та дітей молодшої вікової групи на тему «Моя матуся – найкраща».
4. Скласти тезисну консультацію для батьків «Домашні обов'язки дітей дошкільного віку».

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:
Дайте визначення наступних понять: *захист дитини, залякування, сімейна педагогіка, багатодітна сім'я*.
2. Проаналізувати, як висвітлена тема взаємодії ЗДО з батьками у соціальних мережах (сайтах ЗДО). Наведіть конкретні приклади.
3. Створити педагогічний ребус до теми практичного заняття.
4. Тематика рефератів:
  - Особливості реалізації виховної функції сім'ї в умовах сьогодення.
  - Роль батька у формуванні дитини дошкільного віку.
  - Роль матері у формуванні дитини дошкільного віку.

Питання для самоперевірки:

1. У чому полягають унікальні виховні можливості сім'ї?
2. Які виникають труднощі у вихованні дітей у молодих сім'ях?
3. Наведіть приклади позитивних тактик виховання дітей у сім'ї.
4. Які тактики заважають гармонійному вихованню дитини дошкільного віку?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4-5 **ТЕМА: ТРАДИЦІЇ, ЗВИЧАЇ ОБРЯДИ УКРАЇНСЬКОГО** **РОДИННОГО ВИХОВАННЯ**

Мета: актуалізувати знання студентів про народні звичаї та традиції родинного виховання; ознайомити з давніми та незвичними українськими традиціями у вихованні дітей дошкільного віку.

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розумінню українських традицій та звичаїв, інтеграції сучасних традицій та традицій минулого.

План:

1. Українська етнопедагогіка про сімейне виховання дитини.
2. Український менталітет і національна гідність, патріотизм і моральність, працьовитість і здоровий спосіб життя, що відображені в українських народних традиціях й звичаях виховання.
3. Українські виховні традиції як основа виховної системи С.Ф. Русової.
4. Хрещені батьки та їх християнські обов'язки у вихованні дітей.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Виписати народні прислів'я та приказки про родинне виховання
3. Розробити план-конспект родинного свята зустрічі весни.
4. Скласти план-схему конференції для батьків «Народні звичаї та традиції виховання дошкільників в українській родині»

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:

Дайте визначення наступних понять: *фамілістика, нуклеарна сім'я, диктат, авторитет педантизму.*

2. Скласти 10 тестових запитань до теми практичного заняття.
3. Створити креативне оголошення для запрошення батьків на свято зими.
4. Створити анотації до статей про родинне виховання.
5. Виписати добірку пісень, які можна використати для свята зустрічі осені (старша дошкільна група).

Питання для самоперевірки:

1. Яку роль відіграють українські народні традиції у сучасному суспільстві?
2. Які народні традиції минулого мають місце у сучасному суспільстві? Наведіть конкретні приклади.
3. Які українські виховні традиції можна виокремити у виховній системі С. Ф. Русової?
4. Які обов'язки покладені на хрещених батьків?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6

ТЕМА: ВЛАДА І ЛЮБОВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ БАТЬКІВСЬКОГО АВТОРИТЕТУ

Мета: ознайомити студентів з типами батьківського авторитету за А.С. Макаренка та типами підміни батьківського авторитету; здійснити аналіз психологічної моделі родини та авторитету.

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розумінню сутності батьківського авторитету та психологічної моделі родини, а також типів підміни батьківського авторитету.

План:

1. Типи батьківського авторитету за А.С. Макаренка.
2. Типи підміни батьківського авторитету
3. Формування батьківського авторитету.
4. Психологічна модель родини та авторитет.
5. Формування педагогічної рефлексії батьків.

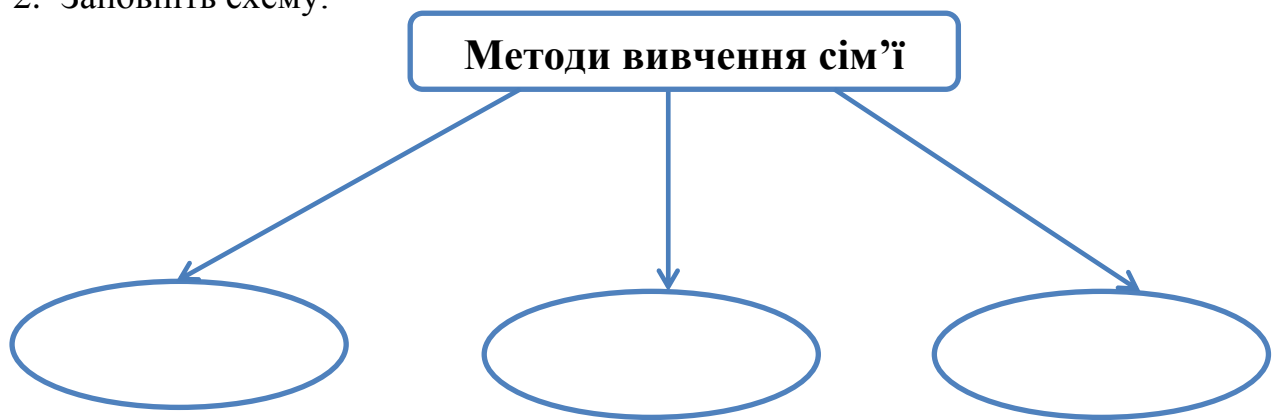
Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Розробити короткі рекомендації для батьків (тата чи мами), які одні виховують дитину.
3. Розробити план-конспект батьківських зборів, на яких ключовим питанням виступає обговорення дозвілля дітей.
4. Створити перелік благодійних заходів, у яких можуть взяти участь батьки разом зі своїми дітьми.

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:
Дайте визначення наступних понять: *авторитет любові, авторитет підкупу, авторитет дружби, авторитет резонансу*.
2. Заповніть схему:

3. Написати есе на тему «Роль авторитету батьків у вихованні дитини дошкільного віку».
4. Створити добірку методик для діагностики взаєностосунків у родині дітей дошкільного віку.

Питання для самоперевірки:

1. Які існують типи батьківського авторитету за А.С. Макаренка?
2. Як формується батьківський авторитет?
3. Назвіть типи підміни батьківського авторитету?
4. Назвіть етапи формування педагогічної рефлексії батьків.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7 ТЕМА: ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА БАТЬКІВ

Мета: ознайомити студентів з компонентами що утворюють педагогічну культуру батьків; сформувані цілісне уявлення про педагогічну освіту батьків;

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розумінню сутності педагогічна культура батьків; дозволить детальніше

ознайомитися з система сімейних цінностей.

План:

1. Педагогічна культура батьків як компонент загальної культури.
2. Компоненти педагогічної культури.
3. Педагогічна освіта батьків.
4. Соціально відповідальні батьки, системи сімейних цінностей.
5. Компоненти що утворюють педагогічну культуру батьків.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Розробити тематику проєктів, які діти зможуть зробити разом з батьками.
3. Розробити буклет-пам'ятку для батьків «Небезпеки, які можуть чекати на дітей дошкільного віку».
4. Здійснити огляд періодичної преси для батьків.

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:
Дайте визначення наступних понять: *педагогічна культура, педагогічні знання, соціально відповідальні батьки, батьківська любов.*
2. Створити добірку книг для створення виставки батьків середньої дошкільної групи.
3. Розробити конспект відкритого заняття зі старшою віковою групою (на заняття будуть запрошені батьки дітей).
4. Скласти план-схему тренінгу для батьків «Розвиваючі ігри та вправи для всієї родини».

Питання для самоперевірки:

1. Назвіть основні компоненти педагогічної культури.
2. Які існують системи сімейних цінностей?
3. Назвіть компоненти що утворюють педагогічну культуру батьків.
4. Як батькам підвищити власну педагогічну освіту?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 8

ТЕМА: МОДЕЛІ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ БАТЬКІВ ТА ЇХ ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Мета: ознайомити студентів з роллю закладу дошкільної освіти у організації роботи щодо педагогічної освіти батьків та вихованням батьків як аспекту педагогічної освіти;

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розумінню правил досягнення взаємодії між педагогом та батьками; дозволить детальніше ознайомитися з виховним процесом для батьків та особливостями його організації.

План:

1. Роль закладу дошкільної освіти у організації роботи щодо педагогічної

- освіти батьків.
2. Виховання батьків як аспект педагогічної освіти.
  3. Правила досягнення взаємодії між педагогом та батьками.
  4. Виховний процес для батьків та особливості його організації.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Розробити план-конспект відео лекторію для батьків.
3. Скласти добірку рекомендованої літератури для батьків щодо підвищення рівня педагогічної освіти батьків.

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:
Дайте визначення наступних понять: *інтерв'ю, анкетування, перспективність, примушування, продуктивна взаємодія.*
2. Розробити свої топ-10 правил для ефективної взаємодії з батьками.
3. Скласти добірку вправ для подолання емоційних бар'єрів між вихователем та батьками.
4. Підготувати конспект проведення дистанційних батьківських зборів (платформи Zoom, Google Meet, Skype).

Питання для самоперевірки:

1. Яку роль відіграє заклад дошкільної освіти в організації роботи щодо педагогічної освіти батьків? Наведіть конкретні приклади.
2. Назвіть правила для досягнення ефективної взаємодії між батьками та вихователем ЗДО.
3. Які особливості організації виховного процесу для батьків?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 9
ТЕМА: ТРЕНІНГ ЕФЕКТИВНОСТІ БАТЬКІВ

Мета: ознайомити студентів з критеріями ефективного впливу закладу дошкільної освіти на педагогічну культуру батьків; сформулювати цілісне уявлення про тренінг, як одну з ефективних форм взаємодії ЗДО з батьками;

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розрізненню форм роботи з батьками за способом організації, добором методів і прийомів, нетрадиційними підходами; дозволить детальніше ознайомитися з тренінгом та іншими ефективними формами взаємодії ЗДО з батьками.

План:

1. Освіта та виховання батьків через різні форми роботи.
2. Критерії ефективного впливу закладу дошкільної освіти на педагогічну культуру батьків.
3. Розрізнення форм роботи за способом організації, добором методів і прийомів, нетрадиційними підходами.
4. Тренінг, як одна з ефективних форм взаємодії ЗДО з батьками.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Розробити тренінг для батьків на тему «Скарбниця мудрості».
3. Зробити добірку (не менше 5) тренінгових вправ, які може використати вихователь під час взаємодії з батьками.

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:
Дайте визначення наступних понять: *тренінг, виховання батьків, кінолекторій, дискусія, вправа.*
2. Розробити анкету для батьків з метою отримання інформації про побажання щодо виховного процесу, задоволеність / невдоволення батьків, проблемні питання у виховній діяльності ЗДО.
3. Створити відео-презентацію для батьків на тему «Досвід кращих педагогів у вихованні дітей».
4. Знайти 2-3 педагогічні ситуації, які можуть виникнути у молодого вихователя, який одразу після закінчення університету прийшов працювати. На прикладі однієї ситуації створити обговорення з батьками щодо вирішення цієї ситуації.

Питання для самоперевірки:

1. Які форми роботи ЗДО з батьками Ви знаєте?
2. Назвіть класифікацію форм роботи ЗДО з батьками за способом організації діяльності.
3. Які Ви знаєте нетрадиційні форми роботи ЗДО з батьками?
4. Що таке тренінг? Назвіть основні структурні елементи тренінгу.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 10

ТЕМА: ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ БАТЬКІВСЬКИХ ЗБОРІВ

Мета: ознайомити студентів з організацією загальних батьківських зборів; сформуванню уявлення про підбір методів активного навчання та взаємодії;

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розумінню сутності організації батьківських зборів; дозволить ефективно добирати методи активного навчання та взаємодії.

План:

1. Організація загальних батьківських зборів.
2. Організація групових батьківських зборів.
3. Підбір методів активного навчання та взаємодії.
4. Підготовка до батьківських зборів.
5. Структура батьківських зборів та методика їх проведення.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Розробити план-конспект групових батьківських зборів для батьків, яких турбує питання адаптації дітей у ЗДО.
3. Скласти добірку методів (методик) для активної взаємодії батьків та дітей.
4. Провести з вихователем інтерв'ю на тему «Як здійснюється ефективна взаємодія вихователя ЗДО з батьками».

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:

Дайте визначення наступних понять: *батьківські збори, дискусія, молода сім'я, права дитини, позбавлення батьківських вправ.*

2. Створити план-конспект зустрічі батьків з цікавими людьми (педагогами, психологами, лікарями тощо).
3. Скласти план бесіди з батьками на тему «Поради батькам гіперактивної дитини».
4. Переглянути відео «Як розвинути у дитини впевненість. Рецепти здоров'я» за посиланням:
https://www.youtube.com/watch?v=gOs_y2CXokQ.

Питання для самоперевірки:

1. Як правильно організувати загальні батьківські збори?
2. Яка структура батьківських зборів?
3. Як вихователь ЗДО повинен підготуватися до батьківських зборів?
4. Що повинен підготувати вихователь ЗДО для проведення індивідуальної бесіди з батьками?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 11

ТЕМА: ДНІ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ ТА ШКОЛИ ДЛЯ БАТЬКІВ

Мета: ознайомити студентів з методикою та організацією батьківських шкіл; сформулювати цілісне уявлення про дні відкритих дверей в ЗДО;

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розумінню методики організації та проведення батьківських шкіл та днів відкритих дверей.

План:

1. Тематика батьківських шкіл.
2. Методика організації і проведення батьківських шкіл.
3. Організація постійно-діючих шкіл для батьків за інтересами.
4. Планування та структура днів відкритих дверей.
5. Навчальні, розважальні, наочно-інформаційні заходи під час проведення днів відкритих дверей.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Створити план-конспект дня відкритих дверей для батьків, діти яких лише почнуть відвідувати ЗДО.
3. Створити добірку книг для виставки для батьків.
4. Створити перелік наочних матеріалів куточка для батьків у ЗДО

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:
Дайте визначення наступних понять: *батьківська школа, виставка дитячих робіт, день відкритих дверей.*
2. Створити план обговорення батьками вистави «Кайдашева сім'я».
3. Розробити план роботи для школи батьків, які цікавляться здоровим харчуванням своїх дітей.
4. Під час відвідування ЗДО (практики) проаналізувати доступність інформації для батьків, звернути увагу на оформлення та здійснити детальний опис побаченого.

Питання для самоперевірки:

1. Якою може бути тематика батьківських шкіл?
2. В чому полягає методика проведення батьківських шкіл?
3. Як правильно здійснювати планування днів відкритих дверей?
4. Наведіть приклади розважальних заходів під час проведення дня відкритих дверей у ЗДО?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 12
ТЕМА: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФРОНТАЛЬНО
ЗОРІЄНТОВАНОЇ ТА ОСОБИСТІСНО ЗОРІЄНТОВАНОЇ
МОДЕЛЕЙ ВЗАЄМОДІЇ РОДИН ІЗ ПЕДАГОГІЧНИМ
КОЛЕКТИВОМ ЗДО

Мета: ознайомити студентів з різними моделями взаємодії ЗДО з родинами; сформувані цілісне уявлення про вибір оптимальних методів та форм взаємодії родин із педагогічним колективом ЗДО;

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розумінню фронтальної та особистісно зорієнтованої моделі взаємодії ЗДО з родинами.

План:

1. Фронтально зорієнтована модель взаємодії родин із колективом ЗДО.
2. Особистісно-зорієнтована модель взаємодії родин із колективом ЗДО.
3. Порівняльна характеристика фронтально зорієнтованої та особистісно зорієнтованої моделей виховного процесу.
4. Добір оптимальних методів та прийомів при фронтально зорієнтованій та особистісно зорієнтованій моделі взаємодії родин із педагогічним колективом ЗДО.
5. Індивідуальні консультації для батьків.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Створити план-конспект вікторини для батьків.
3. Скласти 10 тестових запитань до теми практичного заняття.
4. Переглянути відео «Покоління digital: як виховувати "цифрових" дітей - поради батькам» URL: <https://www.youtube.com/watch?v=faeHxY4ZBAE>.

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:
Дайте визначення наступних понять: *модель, фронтально зорієнтоване навчання, особистісно орієнтоване навчання, індивідуальна консультація.*
2. Розробити план-конспект проведення консультації для батьків. (тематика за вибором).
3. Скласти тезисну консультацію для батьків «Навчання читанню у старшому дошкільному віці».
4. Взяти участь у вебінарі, що стосується проблематики взаємодії ЗДО з родинами.

Питання для самоперевірки:

1. В чому полягають особливості фронтально зорієнтованої моделі взаємодії родин із колективом ЗДО?

2. В чому полягають особливості особистісно зорієнтована модель взаємодії родин із колективом ЗДО
3. Як правильно підготуватися до проведення індивідуальної консультації для батьків?
4. У яких випадках варто проводити індивідуальні консультації для батьків?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 13

ТЕМА: РОЗГЛЯД ПРОБЛЕМНИХ СИТУАЦІЙ ТА ПОШУК ШЛЯХІВ ВИРІШЕННЯ

Мета: ознайомити студентів з типами проблемних ситуацій та шляхами їх вирішення; сформулювати цілісне уявлення про рольові ігри та тренінги для батьків;

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розумінню типології проблем, розкриє можливості застосування рольових ігор та тренінгів у процесі навчання батьків.

План:

1. Розгляд проблемних ситуацій та пошук шляхів вирішення під час проведення тренінгів.
2. Методика розробки проблемних ситуацій.
3. Різновиди й призначення рольових ігор у процесі навчання батьків.
4. Сутність застосування рольових ігор як активного методу навчання.
5. Класифікація, структура, розробка батьківських тренінгів.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Створити план-конспект тренінгу, на якому будуть розглянуті проблемні ситуації та шляхи їх вирішення.
3. Законспектувати 3 рольові гри, які батьки зможуть взяти на себе під час вирішення проблемних ситуацій.
4. Підготувати реферативне повідомлення «Взаємодія батьків та закладів дошкільної освіти за кордоном» на прикладі конкретних країн (за вибором).

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:
Дайте визначення наступних понять: *проблемна ситуація, навчання батьків, педагогічна освіта батьків, батьківський тренінг, квест.*
2. Розробити план-коспект кінолекторію для батьків дітей старшої вікової групи.
3. Скласти тезисну консультацію для батьків «Цікава прогулянка для дітей та батьків».
4. Створити квест для батьків (тематика на вибір).

Питання для самоперевірки:

1. Які проблеми можуть виникати у батьків під час виховної діяльності? Які шляхи вирішення цих проблем?
2. Назвіть різновиди й призначення рольових ігор у процесі навчання батьків.
3. У чому полягають особливості проведення тренінгів для батьків?
4. У чому полягає сутність застосування рольових ігор як активного методу навчання?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 14

ТЕМА: БАТЬКІВСЬКІ КОНФЕРЕНЦІЇ

Мета: ознайомити студентів зі структурою та організацією батьківських конференцій, специфікою роботи секцій, вибором тематики конференцій; сформулювати цілісне уявлення про додаткові форми роботи під час проведення науково-практичної конференції.

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розумінню сутності батьківських конференцій; дозволить детальніше ознайомитися з етапами організації науково-практичної конференції.

План:

1. Методика проведення науково-практичної конференції.
2. Функції організаційного комітету конференції (семінару).
3. Підготовчий етап в організації науково-практичної конференції (розсилка запрошень, рекламних проспектів, оформлення президії та приміщення, збір матеріалів – статей, доповідей, результатів попереднього анкетування батьків тощо), підготовка програми, порядку денного.
4. Специфіка роботи секцій, вибір тематики.
5. Додаткові форми роботи під час проведення науково-практичної конференції основні заходи у межах культурних програм, робота фотовиставок, демонстрація відео матеріалів, дидактичних посібників.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Створити програму для батьківської конференції на тему «Криза 3-х років у дітей та шляхи її подолання»
3. Підготувати перелік для демонстрації відеоматеріалів на конференції для батьків «Підготовка дитини 5-6 річного віку до школи».

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:
Дайте визначення наступних понять: *семінар для батьків, науково-практична конференція, програма конференції, секція конференції.*
2. Розробити план проведення конференції для батьків на тему «Організація

- режиму дня – запорука здоров'я дитини».
3. Створити презентацію фотокарток для фотовиставки, яка буде проводитися під час конференції тему «Організація режиму дня – запорука здоров'я дитини».
  4. Скласти план-схему конференції для батьків «Народні звичаї та традиції виховання дошкільників в українській родині».

Питання для самоперевірки:

1. Що таке науково-практична конференція?
2. Які функції організаційного комітету конференції (семінару)?
3. В чому полягає специфіка роботи секцій?
4. Скільки часу триває підготовка до науково-практичної конференції?
5. Які результати проведення науково-практичної конференції?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 15

ТЕМА: НАОЧНО-ІНФОРМАЦІЙНІ МЕТОДИКИ РОБОТИ ЗДО З РОДИНАМИ

Мета: ознайомити студентів з різновидами наочно-інформаційних методик роботи ЗДО з родинами; сформувати цілісне уявлення про нетрадиційні форми роботи ЗДО з батьками;

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розумінню сутності наочно-інформаційних методик роботи ЗДО з родинами; дозволить ефективно добирати нетрадиційні форми роботи з батьками в ЗДО.

План:

1. Методика оформлення :
  - дошки оголошень в ЗДО;
  - інформаційного куточку в ЗДО;
  - стенду;
  - ширми;
  - папки-пересувки;
2. Інформаційні бюлетені; довідники, брошури, журнали; відеофрагменти різноманітних видів дитячої діяльності; фотографії; виставки дитячих робіт, як ефективні наочно-інформаційні методики роботи ЗДО з родинами.
3. Нетрадиційні форми роботи ЗДО з батьками.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Створити перелік рубрик та наповнення для інформаційного куточка в ЗДО, який створений для батьків.
3. Створити папку-пересувку на тему «Поради батькам».

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:
Дайте визначення наступних понять: *ширма, інформаційний стенд, буклет, довідник для батьків*.
2. Розробити план проведення та тематику виставки робіт дітей середнього дошкільного віку.
3. Створити інформаційний бюлетень «Гігієна дитини дошкільного віку».
4. Заповнити таблицю:

Нетрадиційні форми взаємодії з батьками

Колективні	Індивідуальні	Наочно-інформаційні

Питання для самоперевірки:

1. З якою метою в ЗДО розмішують дошки оголошень та інформаційні куточки?
2. Які основні елементи повинен містити стенд?
3. Яку інформацію містить брошура? Що не варто поміщати в брошуру?
4. Які існують нетрадиційні форми роботи ЗДО з батьками?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 16-17

ТЕМА: СПІВПРАЦЯ ЗДО ТА РОДИНИ З ПИТАНЬ ПІДГОТОВКИ ДИТИНИ ДО НАВЧАННЯ У ШКОЛІ

Мета: ознайомити студентів зі шляхами підготовки дитини дошкільного віку до навчання у школі; сформулювати цілісне уявлення про підготовку дитини дошкільного віку до навчання у школі;

Професійна спрямованість: вивчення теми заняття сприятиме розумінню сутності підготовки дитини до школи; дозволить детальніше ознайомитися зі шляхами та методикою підготовки дитини дошкільного віку до навчання у школі.

План:

1. Шляхи підготовки дитини до школи:
  - відвідування ЗДО;
  - відвідування спеціальних занять; гуртків, клубів при ЗДО,
  - підготовка дитини до школи у родині;
  - підготовка у групах короткотривалого перебування.
2. Психолого-педагогічні рекомендації батькам, які прагнуть самі підготувати дитину до школи.
3. Організація навчальних груп короткотривалого перебування для підготовки до школи дітей, які не відвідують заклад дошкільної освіти.

Поточні контрольні запитання та завдання для виконання:

Індивідуальні завдання:

1. Розробити блок-схему до кожного теоретичного питання.
2. Створити пам'ятку для батьків, які прагнуть самостійно підготувати дитину до школи.
3. Створити завдання для дітей 5-6 років для підготовки до школи.
4. Створити добірку вправ для батьків, які хочуть самостійно підготувати дитину до школи вдома.
5. Підготуватися до дискусії на тему «Вступ дитини 5-річного віку до школи: переваги та недоліки».

Завдання для самостійної роботи:

1. Педагогічний словник:
Дайте визначення наступних понять: *гурток, дитячий клуб, готовність дитини до навчання у школі, групи короткотривалого перебування при ЗДО.*
2. Розробити план проведення консультації для батьків на тему «Психологічна готовність дитини до школи».
3. Створити перелік літератури, у якій висвітлено проблематику підготовки дітей до школи.
4. Створити добірку завдань (5-7) для підготовки кисті руки дитини до письма, вміння правильно тримати ручку (олівець).

Питання для самоперевірки:

1. Коли варто розпочинати підготовку дитини дошкільного віку до вступу в школу?
2. Яку підготовку дитини дошкільного віку до школи здійснює родина?
3. Які переваги підготовки дитини до школи у групах короткотривалого перебування?
4. Назвіть недоліки самостійної підготовки батьками вдома дитини дошкільного віку до школи.

Рекомендована література:

1. Абетка чеснот української дитини: практико-орієнтований збірник методичних матеріалів / Автор-упорядник Л.В. Калуська. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 136 с.
2. Гавриш Н. Сучасне заняття в дошкільному закладі. Луцьк: Альма-матер, 2007. 496 с.
3. Дитячий садок і родина. Методично-інформаційний збірник для батьків і вихователів. Книга 2 / Шевцова О.А., Кутепа С.Г., Мараховська І.О. Х.:Майдан, 2009. 48 с.
4. Інновації в дошкіллі. Програми, технології, проекти, ідеї, досвід: Посібник на допомогу дошкільним працівникам / Калуська Л.В., Отрощенко М.В. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 376 с.
5. Каплуновська О. Україна – моя Батьківщина. Програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку / О.М. Каплуновська, І.І. Кичата, Ю.М. Палець; за наук. ред. О.Д. Рейпольської. Тернопіль: Мандрівець, 2016. 72 с.

6. Касьяненко М.Д. Педагогіка співробітництва: Навчальний посібник. – К.: Вища школа, 1983. – Ч.І.
7. Корнієнко Софія, Корнієнко Сергій Сім'я і дитячий садок – одна родина. Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 180 с
8. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка родинного виховання: навчальний посібник. К.: Знання, 2006.
9. Лохвицька Л.В. До здоров'я дітей – через освіту дорослих: технологія взаємодії дошкільних навчальних закладів з родинами: навчально-методичний посібник / Л.В. Лохвицька, Т.К. Андрущенко. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 176 с.
10. Лохвицька Л.В. Сім'я – берегиня здоров'я дитини: навчально-методичний посібник / Л.В. Лохвицька, Т.К. Андрущенко. – вид 2, доопрац. і доповн. - Тернопіль: Мандрівець, 2014. 248 с.
11. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі / Богуш А.М., Гавриш Н.В. К.: Видавничий Дім "Слово", 2015. 408 с.
12. Мосіяшенко В.А. Українська етнопедагогіка Суми: Університетська книга, 2010. 168 с.
13. Настільна книга керівника дошкільного навчального закладу. Частина 5 / Автори: Грищенко А.А., Нерянова С.І., Панасюк Т.В. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 168 с.
14. Панасюк Т.В. Настільна книга керівника ДНЗ. Частина 6 / Панасюк Т.В. – Тернопіль: Мандрівець, 2016. - 168 с.
15. Тарнавська Н.П. Теорія та методика співпраці дошкільного навчального закладу з родинами: Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Н.П. Тарнавська. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 184 с.
16. Шаповалова О.В. Роль сім'ї у дошкільній освіті: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.В. Шаповалова Суми: Редакційно-видавничий відділ СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2019. 225 с.

Додаткова

1. Про освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 05 верес. 2017 р. № 2145-VIII : [редакція від 19.01.2019] // Законодавство України / Верхов. Рада України. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-1>
2. Про дошкільну освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 11 лип. 2001 р. № 2628-III : [редакція від 19.01.2019] // Законодавство України / Верхов. Рада України. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Дитина : освіт. програма для дітей від 2 до 7 р. / М-во освіти і науки України, Київ ун-т ім. Б. Грінченка ; наук. керівник проекту В. О. Огнев'юк ; авт. кол.: Г. В. Беленька [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2016. – 303 с.

4. Світ дитинства : комплекс. освіт. програма для дошк. навч. закл. / наук. керівник А. М. Богуш ; [упоряд.: О. М. Байєр, Л. В. Балтіна, А. М. Богуш та ін. ; за заг. ред. Л. В. Балтіної]. – Тернопіль : Мандрівець, 2015. – 197 с.
5. Методичні рекомендації щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців [Електронний ресурс] : лист М-ва освіти і науки України від 11 жовт. 2017р. №1/9-546.– Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0Bxpu4GDxDpc7YWVvcWUtVWJpdEk/view>
6. Семенова Н. Взаємодія дошкільного навчального закладу і сім'ї у вихованні особистості дитини дошкільного віку як психологопедагогічна проблема / Наталія Семенова, Христина Лаврів, Дарина Бондарчук // Наук. вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія: Педагогічні науки. – 2017. – № 2. – С. 19–29.
7. Гузь В. Організаційно-педагогічні умови ефективної взаємодії дошкільного закладу з сім'єю / Володимир Гузь, Світлана Жейнова, Людмила Таган // Молодь і ринок. – 2018. – № 3. – С. 27–30.
8. Галицька, Т. В. Взаємодія закладу дошкільної освіти з родиною : сучас. підходи / Т. В. Галицька // Дошк. навч. закл. – 2018. – № 11. – С. 11–13.
9. Боровська, О. Готовність дитини до НУШ: важливі аспекти / Олена Боровська, Наталія Стаценко // Вихователь-методист дошк. закл. – 2019. – № 1. – С. 37–41.
10. Сербіна, Н. Дитячий садок, батьки та школа: форми ефективної взаємодії / Наталія Сербіна, Ірина Січкара, Майя Молочко // Вихователь-методист дошк. закл. – 2019. – № 1. – С. 43–47.

Інтернет ресурси:

1. Маматато. Усе, що ви маєте знати про дітей. URL: <https://mamata.com.ua/>
2. Малюк. Сайт для малят та їх батьків. Загадки, ребуси, пісні, вірші, ігри для дітей. Навчання. Огляди товарів та послуг. URL: <https://maluk.in.ua/>
3. Український логопедичний сайт. URL: <https://logopedia.com.ua/>
4. Корисні практичні завдання для розвитку дитини. URL: <https://childdevelop.com.ua/>